

Waarom valt onze nationale feestdag eigenlijk op 21 juli?

Op de nationale feestdag herdenken we niet de onafhankelijkheid van België in 1830, maar wel de eedaflegging van koning Leopold I, op 21 juli 1831. Bovendien vieren we onze nationale feestdag nog maar sinds 1890 op 21 juli. Hoe komt dat eigenlijk? We duiken even in de vaderlandse geschiedenis.

Op 21 juli 1831 legt **Leopold van Saksen-Coburg en Gotha** op het Brusselse Koningsplein de eed af als eerste koning der Belgen. Een klein jaar eerder, op 25 augustus 1830, was in Brussel de zogenoemde Belgische omwenteling begonnen. Het vuur was aan de lont gestoken door een opvoering van de opera "**De stomme van Portici**" in de Muntchouwburg. Vooral de aria "Amour sacré de la patrie" bleek inspirerend te werken. In 1830 zijn de Zuidelijke Nederlanden een vrij arme regio die al sinds 1815 deel uitmaakt van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. Er heerst ontevredenheid over **koning Willem I van Oranje-Nassau**: de katholieken vinden hem te protestants, de liberalen vinden hem te absolutistisch en de Franstalige bourgeoisie is tegen zijn taalpolitiek. Eind augustus viert Willem I zijn verjaardag. Gedurende drie dagen zijn er festiviteiten. Het feest wordt afgesloten met een opvoering van "De stomme van Portici". Geen goede beslissing, zo blijkt. Op muren worden 12 w's gekalkt: "**Wij willen Willem weg. Wilde Willem wijzer worden, willen wij Willem weer**". Er ontstaat rebellie. In september volgt een gewapende confrontatie met de troepen van Willem I. Er vallen honderden doden. Het **Voorlopig Bewind** - de revolutionaire regering, zeg maar - roept op 4 oktober de onafhankelijkheid uit. In 1831 beslist het Voorlopig Bewind om de Belgische onafhankelijkheid gedurende drie dagen in september te vieren, op de verjaardag van de gevechten van september 1830. Als de relaties met Nederland in 1880 worden genormaliseerd, worden de feestelijkheden naar augustus verschoven. Kwestie van de verbeterde relaties niet onder onnodige spanning te zetten. Omdat die nieuwe datum weinig succesvol blijkt, wordt in 1890 beslist om van **21 juli** de nationale Feestdag te maken, de datum van de **eedaflegging van de nieuwe Belgische koning**.

Leopold van Saksen-Coburg en Gotha is een **Duitse prins** en **weduwnaar van de Britse kroonprinses Charlotte**, die in 1817 in het kraambed was overleden. De kersverse Belgische staat kiest voor hem als nieuw staatshoofd: Leopold heeft goede banden met het Verenigd Koninkrijk en onderhoudt goede relaties met de bankiersfamilie Rotschild. Dat hij net als Willem van Oranje ook protestants is, is van minder belang. Als hij maar met een katholieke prinses trouwt.

De nieuwe koning steekt het Kanaal over naar Calais, van waaruit hij met de koets over het strand naar **De Panne** reist, waar hij in juli 1831 aankomt. "Hier betrad Leopold I, koning der Belgen, op 17 juli 1831 de Belgische bodem en werd hij plechtig ontvangen", staat in het Latijn op het **Monument Leopold I** dat in 1958 in De Panne werd ingehuldigd.

Enkele dagen later volgt dus de eedaflegging in Brussel. En Leopold vindt zijn katholieke eega: hij huwt in 1832 met **Louise Marie**, dochter van de Franse koning Louis-Philippe.

